

omsætning, som har stor betydning for dansk erhvervsliv. Men spørgsmålet er, og det er jo noget af det, som måske fortøner sig lidt: Er det sådan, at denne udvikling af ny teknologi, informationsteknologi, løser vores problemer? Eller er det i virkeligheden sådan, at vi dermed måske er ved at skabe nogle nye problemer? Vi løser måske nogle gamle og skaber nogle nye problemer, men i vores glæde og iver for den nye teknologi lukker vi øjnene for det.

Det interessante med IT er også, at det er et af de områder, hvor det ikke er den fri konkurrence, som har været drivmotoren for udviklingen. Det er der i øvrigt mange områder, der ikke har været. Men nogle gange kunne man godt få det indtryk, og også af debatten her, at det har været den fri konkurrence, som har ført frem til, at vi i dag har en veludviklet informationsteknologi. Dertil har det oprindeligt været alt for usikkert. Det har været stater og store dele af stater, f.eks. militærapparatet, som har båret udviklingen. Det har f.eks. været tilfældet i USA og i Frankrig og England, og jeg vil ikke gentage tidligere debatter bl.a. om, hvordan Internettet i sin tid opstod som en konstruktion fra militærets side.

For Enhedslisten er det afgørende at påpege, at IT er et redskab og et produktionsmiddel, måske endog i nogle sammenhænge et produktionsmiddel, som er mindre miljøskadeligt end andre produktionsmidler. Det kan også i nogle sammenhænge lette produktionsprocessen og en kommunikation. Og endelig kan det være et redskab til kreativ udfoldelse, men jeg understreger ordet kan; det behøver ikke at være det. Det kan også være det modsatte. Derfor er det vigtigt for Enhedslisten, at man konstant – og jeg hørte også nogle elementer i ministerens tale – fokuserer på den humanistiske dimension i debatten om IT. Vi er nødt til at påpege det, for det kommer ikke af sig selv. At insistere på fri konkurrence om markedsorientering er det stik modsatte af humanisme. Den frie konkurrence vil på ingen måde indebære den humanisme, som vi forestille os skal være i forhold til IT.

Hvis Danmark skal satse på en niche f.eks. inden for handicapområdet, som vil være helt oplagt, er det sådan, at det på ingen måde vil kunne udvikle sig på grundlag af en fri konkurrence, men kræve offentlig støtte, enten ved at man støtter bestemte virksomheder med det formål at starte dem eller holde gang i nogle projekter, eller ved at staten selv opretter disse virksomheder, eller ved – og det er faktisk det,

der er det almindelige – at sikre, at staten sørger for et veldefineret marked ved at købe en vis mængde af produkterne. Det vil sige, hvis det er sådan, vi ønsker at udvikle en niche inden for handicapområdet, så er det, som også forskningsministeren omtalte, vigtigt, at det offentlige fungerer som lokomotiv. Det er ikke noget, som vil ske af sig selv.

Et andet element i udviklingen er spørgsmålet om udviklingen af et informationsteknologisk A- og B-hold. Det er vigtigt, at pc'en bliver et naturligt redskab i folkeskolen, men også dér er man nødt til at forstå, at det er et redskab, muligvis på sigt et avanceret redskab, som ligefrem kan være fremmende for indlæringen og forståelsen. Men det er det ikke nødvendigvis, og det skal man være opmærksom på. En dygtig lærer og en engageret elev kan få mere ud af det fagligt i en landsby i Bangladesh end en uengageret lærer og en uengageret elev i Danmark med det dyreste udstyr og internetopkobling m.m., og jeg tror, man skal prøve at forstå, at det ikke kun handler om at have tilstrækkeligt med udstyr.

Et andet sted, hvor man kan se et problem i forhold til en afhumanisering af IT, er inden for det offentlige, hvor det er sådan, at man i større og større grad oplever, at kommunikationen imellem det offentlige og borgeren foregår ved hjælp af maskiner. Det kan være udmærket for dem, som er stærke inden for de områder, og som kun har brug for at søge en konkret information. Men faktisk er mange af dem, der bruger det offentlige, lige præcis ikke stærke på det område. Og på den måde kan en udvikling, hvor det er sådan, at det eneste, folk ser, er en maskine, som de kan få lov til at trykke en tast på, når de kommer til et offentligt kontor, være med til at afhumanisere informationsteknologien og være med til at skade borgeren og skade forholdet imellem det, man kunne kalde systemet, det offentlige, og borgeren. Det er meget vigtigt, man prøver på at tænke det igennem, sådan at man ikke får en fuldstændig forvridding af det. Og det er lige præcis det B-hold, som jeg tidligere omtalte, som vil være dem, der typisk vil stå og skulle bruge det offentlige.

Så samlet set må vi sige, at det er vigtigt at diskutere, hvordan vi kan udvikle vores informationsteknologi, og det er også vigtigt at sikre, at den bliver et alment redskab for alle mennesker. Men vi er nødt til fra Enhedslistens side at afvise den enorme tro på, at der i informations-teknologien ligger en næsten automatisk